

[Indenrigsministeren.]

øget i de senere år. Jeg beklager ikke den udvikling, at den kommunale administration vokser, at lovgivningen gang på gang lægger nye opgaver ud til de kommunale råd, for det er vist rigtig, at mange af disse ting bedre kan ordnes i kommunerne end indefra centraladministrationen. Men så må man også indrette forholdene således, at de æreshverv og tillidshverv, som der her tales om, ikke er hverv, der alene kan modtages af dem, der har råd til det.

Det ærede medlem hr. Aksel Møllers betragtninger om, at den påtænkte rådmandsordning i Aarhus skulle føre bort fra folkestyret, kan jeg komme meget let om ved ved at henholde mig til den udmærkede, grundige og saglige imødegåelse, der blev givet af det ærede medlems partifælle, det ærede medlem hr. Hvidberg. Det var en udmærket, grundig og saglig imødegåelse punkt for punkt af de betragtninger, det ærede medlem hr. Aksel Møller anførte. Naturligvis fjerner denne ordning ikke arbejdet i de kommunale råd fra folkestyret. Det, at man her åbner mulighed for, at folkevalgte tillidsmænd kan få tid og lejlighed til at sætte sig ind i sagerne på en helt anden måde, en det hidtil har været tilfældet, kan dog ikke fjerne arbejdet fra folkestyret. Det ærede medlem ved meget godt, at i så store købstæder kan arbejdet ikke foregå på anden måde end ved, at udvalgsformændene får sagerne tilrettelagt af embedsmændene, får dem undersøgt på alle leder og kanter, således at det kun står tilbage at træffe afgørelsen; på anden måde kan arbejdet ikke overkommes. Det er en udmærket ordning, at der her bliver åbnet adgang til, at folkevalgte tillidsmænd kan få lejlighed til at sætte sig ordentligt ind i tingene.

Holger Eriksen: Den tale, det ærede medlem hr. Aksel Møller holdt, giver også mig anledning til at gøre et par bemærkninger. Først og fremmest vil også jeg gerne tage afstand fra den tanke, at indførelse af en magistratsordning i mindste måde skulle betyde et indgreb i folkestyret. Det ærede medlem ved — eller burde i hvert fald vide det, eftersom det ærede medlem er borgmester i en stor kommune —, at det i kommuner af den størrelse efterhånden går sådan, at kommunalbestyrelsesmedlemmerne kun i meget ringe grad kan blande sig i de administrative forhold. I bitte små kommuner går det bedre; dér kan man udmærket slå det, man kalder det lovgivningsmæssige

og det administrative, sammen i een sæk. Men når kommunen har nået en vis størrelse, er det uoverkommeligt. Resultatet bliver derfor, at man for administrationens vedkommende får et rent embedsmandsstyre, som folkestyret har meget ringe indflydelse på. I det øjeblik man i hver administrationsgren placerer en folkevalgt mand eller kvinde, der har ansvaret overfor vælgerne, har man ikke gjort indgreb i folkestyret, men da har man udvidet folkestyret, og det er derfor, Aarhus ønsker denne ændring.

Endvidere var det ærede medlem meget utilfreds med, at de såkaldte rådmænd skulle lønnes og lønnes på en sådan måde, at de måtte give afkald på deres borgerlige erhverv. Jeg sagde udtrykkeligt „såkaldte rådmænd“, for de bliver jo de facto borgmestre og kommer til at virke som borgmestre, og derfor har jeg den opfattelse, at alt, hvad det ærede medlem sagde om disse rådmænds lønninger, går direkte tilbage på, hvad der kan siges om borgmestre. Hvis det ærede medlem har ret, hvis det er en forbrydelse, at man tager disse mennesker væk fra deres borgerlige erhverv og placerer dem som rådmænd, altså faktisk som borgmestre, er det også rent galt, at vi rundt omkring i byerne har lønnede borgmestre, som heller ikke kan have noget borgerligt erhverv. Men jeg har i hvert fald ikke hørt, at det ærede medlem hr. borgmester Aksel Møller har haft noget imod, at borgmestrene bliver aflønnet og bliver aflønnet godt, og derfor mener jeg, at det ærede medlem slår sig selv på munden, når han går imod det.

Så kommer endelig beklagelsen over, at denne ordning vil medføre, at skellet mellem flertal og mindretal bliver meget mindre udtalt, end det har været før, når det drejer sig om de administrative anliggender. Jeg har den opfattelse — det er min erfaring fra den tid, jeg selv havde den ære at være medlem af et byråd —, at hvad det rent administrative angår, er det i forvejen meget vanskeligt at skelne imellem flertal og mindretal. Det har alle dage i alle kommunalbestyrelser været således, at man tog ansvaret i fællesskab, og at man stort set snakkede sig til rette om forholdene. Det er i den rene kommunalpolitik, modsætningsforholdet kommer frem, men det vil komme frem i lige så høj grad under den form, man nu vil anvende for Aarhus' vedkommende, som dér, hvor man ikke har en magistrat. Jeg erindrer ved flere lejligheder at have hørt, at man fra konservativ side er gået stærkt ind for, at man burde have samlingsregering. Det,